

Resarö kapell

© Stockholms stift
Stockholm 2008
www.svenskakyrkan.se/stockholmsstift
info.stockholmsstift@svenskakyrkan.se

Resarö kapell

Vaxholms församling, Roslags kontrakt, Stockholms stift

Ytterby 4:175, Överbyvägen 1B, Resarö, Vaxholms socken och kommun, Stockholms län, Uppland

Resarö kapell är en sk monteringsfärdig studio-kyrka, eller vandringskyrka. Kapellet är skapat av arkitekten Rolf Bergh (1912–2005) i samarbete med teologen Olov Hartman (1906–1982) och Sigtunastiftelsen och kan sägas vara ett synligt resultat av den liturgiska förnyelse som skedde under den här tiden. Kapellet uppfördes till Världskyrkomötet i Uppsala och flyttades därefter till Resarö för att invigas 1968. I Stockholms stift finns flera kyrkor av denna typ, t ex Vendelsö och Rudboda kyrka.

Rolf Bergh utbildade sig på Kungliga Tekniska Högskolan samt Kungliga Konsthögskolan i Stockholm. Därefter var han bl a verksam hos Hakon Ahlberg och Helge Zimdal, HSB, Kungliga järnvägsstyrelsen, domkyrkoarkitekt i Mariestad samt i Linköping. Bergh drev egen verksamhet från 1954. Han har ritat ett stort antal kyrkor, kapell och församlingshem, nämnas kan S:ta Birgittas kyrka och församlingsgård i Nockeby, Stockholm, Björhövda kapell för Engelbrekts församling, Norrtälje samt Tunnelsta kyrka och församlingshem i Västerhaninge.

Resarö kapell är skyddat enligt 4 kapitlet lagen om kulturminnen genom riksantikvarieämbetets beslut.

HISTORIK

Innan Resarö kapell uppfördes, fick resaröborna åka till Vaxholm för att fira gudstjänst. Tio år

innan kapellet kom till, bildades Resarö kapellstiftelse i syfte att verka för en egen kyrkobyggnad på ön.

BESKRIVNING

Omgivningen

Resarö kapell ligger på ett högt och fritt läge, i närheten av Resarö skola och livsmedelsbutik. Området karaktäriseras annars av lantlig villabebyggelse.

Kyrkomiljön

Kyrkotomten, som är gräsbevuxen med ett grusbelagt entréparti, omramas av ett enkelt och rödmålat pinnstaket. En mindre ekonomibyggnad har nyligen uppförts av liggande och stående fasspântpanel, täckt av papptak.

På kyrkotomten står klockstapeln, uppförd redan 1962, efter ritningar av Nils Winblad. Klockstapeln har en öppen sk klockbockskonstruktion och är täckt av ett kraftigt, huvliknande tak.

Kyrkobyggnaden

Resarö kapell är uppfört med en stomme i resvirke. 1986 byggdes kapellet till med en församlingsgård efter ett förslag av arkitekten Hilding Lögdberg. I samband med ombyggnaden inreddes det forna vapenhuset i söder till sakristia.

Exteriör mot nordväst.

Exteriör

Kapellets fasader är klädda med en bred, ligande **fasspång**panel, rödmålad sedan 1994. Byggnaden är täckt av ett **tälttak** med **sinuskorugerade** eternitplattor. Taket kröns av ett kors och ett stiliserat skepp. Det gamla **vapenhuset** är enkelt utfört av stående **fasspång**panel, täckt av ett platt tak och med ett enkelt järnräcke som leder upp till den gamla entrén. Den nästintill kvadratiska kyrkobyggnadens hörn, är försedd med höga och smala fönster. Ett av hörnfönstren är dekorerat med en glasmålning. En föns-terrad löper även under takfoten.

Det tillbyggda församlingshemmet har tak av falsad och svartmålad plåt. Fasaderna är klädda med **locklist**panel. Sedan kyrkan byggdes till, går entrén via församlingshemmet i väster. Den nya entrén är försedd med en dekorerad förstukvist.

Interiör och inventarier

Invändigt blir byggnadens kvadratiska form än mer tydlig. Rummet täcks av en öppen takstol med en stor takkrona i mitten och väggarnas träfiberskivor är dekorerade med målningar, utförda av Astrid Theselius. Nedanför de horison-

Interiör mot glasmålningen. Väggmålningar © ASTRID THESELIUS/BUS 2008

tellt lagda fönstren löper en ljusslinga med stora glödlampor. Golvet är belagt med betongplattor. I samband med att församlingshemmet upp-

Interiör mot altaret. Väggmålningar © ASTRID THESELIUS/BUS 2008

Interiör mot altaret.

fördes på 1980-talet, färgsattes interiörens väggar och tak.

I enlighet med byggnadskonceptet är även inredningen flyttbar. Således står lösa stolar på vardera sidan om mittgången. Till kyrkorummets utrustning hör även ett enkelt altarbord och en **ambo** från 1968, liksom en mindre orgel. Altarkorset är tillverkat av Tore Bergh. I samband med att församlingshemmet byggdes till, omdisponerades inredningen något. Altaret stod tidigare vid det dekorerade hörnfönstret.

KULTURHISTORISK KARAKTERISTIK

Resarö kapell uppfördes 1968 som en monteringsfärdig kyrka, efter ritningar av Rolf Bergh i samarbete med Olov Hartman och Sigtunastif-

telsen. Det speciella byggnadskonceptet präglar hela kyrkan, både till form och till karaktär. Byggnadens flexibilitet avspeglas i enkelhet och anspråkslöshet, både vad gäller materialval och utförande.

De höga fönstren i byggnadens hörn, liksom de löpande fönstren längs takfoten ger en känsla av transparens, framförallt interiört. Med den enkla plattbeläggnings av betong liksom den öppna takstolen förstärks interiörens karaktär av ett tillfälligt uppställt uterum.

I stiftet finns ett flertal monteringsfärdiga kyrkor. Byggnadstypen är ett tidstypiskt fenomen i modernistisk anda, ett arkitekturhistoriskt intressant experiment som idag har ett dokumentvärde. Kyrkans konstruktion med limträbalkar var under sin tid en teknisk innovation och har idag ett teknikhistoriskt intresse. Det var inte bara arkitektoniskt, som kyrkobyggnadstypen var innovativ. Även **liturgiskt** gav byggnaden nya och fria möjligheter till alternativa gudstjänstformer.

Att särskilt tänka på i förvaltning och användning av kyrkan och kyrkomiljön:

- byggnadens och inredningens enkla och flyttbara karaktär
- den öppna takstolen.

ORIENTERINGSPLANER

Kyrkoplan saknas.

Situationsplan saknas.

KRONOLOGI

År	Händelse	Källa
1962	En klockstapel uppförs efter ritningar av N H Winblad.	ATA
1968	Kyrkan uppförs i Uppsala efter ritningar av Rolf Bergh i samarbete med Olov Hartman och Sigtunastiftelsen och flyttas senare samma år till Resarö.	Bebyggelse- registret. ATA
1986	Kapellet byggs till efter ett förslag av Hilding Lögdberg. Tillbyggnaden innehåller församlingsgård med samlingslokaler, kök, förskola, WC etc.	ATA
1994	Väggarnas träpanel målas med Falu rödfärg.	Bebyggelse- registret

KÄLLFÖRTECKNING

ATA Antikvarisk-topografiska arkivet
 Bebyggelseregistret, Riksantikvarieämbetet
 SLM Stockholms läns museum, arkivet

Boëthius, U, *Vägvisare till kyrkorna i Stockholms län*, Uddevalla 1980

Nilsson, C, *Kyrkguiden. Uägledning till kyrkorna i Stockholms stift*, Stockholm 2001